

Länsirata Oy:n osakkeiden myynti

Kunnanhallitus 14.04.2026 § 97

74/08.01.00/2024

Valmistelija	kunnanjohtaja Virpi Sailas talousjohtaja Esa Lindell kunnanlakimies Hannu Sorvari etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 myydä kaikki kunnan omistamat Länsirata Oy:n osakkeet, yhteensä 3800 kappaletta, yhtiön siirtyessä rakentamisvaiheeseen, liitteenä 1 olevan kauppasopimuksen mukaisesti 2 valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan kauppasopimuksen 3 todeta, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että muut Länsirata Oy:n osakkaat ovat omissa päätöksentekooelimityksissään hyväksyneet täytäntöönpanokelpoisesti yhtiön rakentamisvaiheeseen siirtymistä koskevan uuden osakassopimuksen sekä osakkeenomistajien yksimielisen päätöksen yhtiön osakkeiden hankkimisesta Kirkkonummen kunnalta sekä Helsingin kaupungilta ja näihin liittyvät kauppasopimukset.
Käsittely	Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät asiaa kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Kunnanvaltuusto päätti 8.12.2025 § 115 olla hyväksymättä Länsirata Oy:n uutta osakassopimusta esitetyssä muodossaan. Lisäksi kunnanvaltuusto päätti evästyksenä mahdollisiin jatkoneuvotteluihin ”Kunta toteaa olevansa valmis erikseen rahoittamaan Veikkolan seisakkeen toteuttamista siihen liittyvine yhteyksineen 15 M€ + normaali maarakennusindeksin mukainen kustannusnousu, toteutuneita kustannuksia vastaan. Rahoittamisen ehtoina ovat: 1. Pohjois-Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaava ja siihen pohjautuva ratasuunnitelma saavuttaa lainvoiman. 2. Veikkolan seisakkeen, liittyvine yhteyksineen, sekä muiden Kirkkonummen rata-alueen tiejärjestelyiden toteuttamisesta laaditaan seikkaperäinen vastuunjakotaulukko liitteen 2.2, osayleiskaavan ja ratasuunnitelman pohjalta.

3. Kirkkonummen päättäessä liittyä myöhemmin osakassopimukseen, em. erillisrahoitus huomioidaan täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti yhtiön rahoitusosuutena.

4. Radan liikennöinnistä aiheutuvat kulut ml. operointikulut, kalustohankinnat ja mahdolliset käyttöön kohdistettavat pääomakulut, ja näiden vaikutus kuntatalouteen on arvioitu.

Kirkkonummi päättää mahdollisesta sitoutumisesta 2. vaiheen rahoittamiseen erikseen myöhemmin.”

Kunnanvaltuuston päätöksestä on valitettu ja se ei ole lainvoimainen.

Jatkoneuvottelut

Jatkoneuvotteluiden aikana muut Länsirata Oy:n osakkaat katsoivat, että jatko hankkeessa edellyttää sitoutumista osakassopimukseen eikä Kirkkonummen kunnanvaltuuston päätös mahdollista kuntakohtaista erillisratkaisua.

Länsiradan osakassopimuksen hyväksyneet osakkaat käynnistivät yhdessä valtio-osapuolen kanssa neuvottelut osakassopimuksen päivittämisestä vastaamaan Kirkkonummen ratkaisua olla hyväksymättä esitettyä osakassopimusta. Neuvottelujen lopputuloksena Länsirata-hanke on tarkoitus toteuttaa aiemman osakassopimuksen sisältöisenä siten muutettuna, ettei Veikkolan suunnitellun asemanseudun infrarakentamista toteuteta. Veikkolan aseman ja alueen kehittäminen jätetään toteuttamatta siltä osin kuin tämä olisi kuulunut hankeyhtiön tehtäväksi. Yhtiön arvion mukaan tällä säästetään kustannuksia noin 18–20 miljoonaa euroa.

Koska Kirkkonummi ei hyväksynyt esitettyä Länsirata Oy:n osakassopimusta eikä siten rahoita Länsiradan rakentamisvaihetta Länsirata Oy:n osakkaana, Kirkkonummi jättäytyy pois yhtiöstä ja luovuttaa omistamansa osakkeet yhtiölle. Yhtiöstä erottuaan kunta voi tulevina vuosina halutessaan pyrkiä neuvottelemaan uudelleen yhtiön ja sen osakkaiden kanssa Veikkolan aseman toteutuksesta.

Helsingin kaupungin ja Kirkkonummen osakkeiden myynti

Helsingin kaupunki ja Kirkkonummen kunta eivät osallistu Länsirata-hankkeen rakentamisvaiheeseen ja luopuvat osakkeistaan. Suunnitteluhankkeen osakassopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunki ja Kirkkonummen kunta vastaavat suunnitteluhankkeen loppuunsaattamisesta ja siihen liittyvistä velvoitteista.

Osakkeiden hankinnassa noudatettavista periaatteista saavutettiin yksimielisyys osakkaiden välisissä neuvotteluissa. Periaatteita noudatetaan sekä Helsingin kaupungin että Kirkkonummen kunnan osakkeiden hankintaan. Myyjät vastaavat osakkeiden kauppahinnan varainsiirtoverosta.

Länsirata Oy ostaa Kirkkonummen ja Helsingin omistamat yhtiön osakkeet. Neuvoteltu kauppasopimus on liitteenä 1. Osakeyhtiöoikeudellisesti osakkeiden myyminen tarkoittaa yhtiön puolelta sen omien osakkeiden suunnattua hankintaa Kirkkonummen kunnalta ja Helsingin kaupungilta, mikä vaatii yhtiökokouskäsittelyä tai osakkeenomistajien yksimielisen päätöksen.

Osakkeiden myyntihinta määräytyy alkuperäisen, 4.12.2020 allekirjoitetun osakassopimuksen kohtien 3.2.4 sekä 2.5.4. mukaisesti.

”Mikäli Yhtiö jatkaa Rakentamisvaiheeseen, niin sillä tai sen osoittamalla taholla on oikeus lunastaa Arvopaperit sellaiselta Osakkaalta, joka ei jatka Yhtiön rahoittajana Suunnitteluhankkeen jälkeen, yhden (1) euron vastiketta vastaan. Vastaavasti tällaisella Osakkaalla on oikeus vaatia Yhtiötä lunastamaan omistamansa Arvopaperit vastaavin ehdoin yhden (1) euron vastiketta vastaan, kuitenkin aina Osakeyhtiölain sallimissa rajoissa.”

”Mikäli [...] Tukirahoitus maksetaan vasta kun Rahoitussitoumukset on kokonaisuudessaan maksettu, niin Yhtiö palauttaa Osakkaan suhteellista osuutta Tukirahoituksesta vastaavan määrän Yhtiön pääomasta tällaiselle Osakkaalle osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen, jäljempänä ”Osakeyhtiölaki”) sallimissa rajoissa.”

Näin ollen osakassopimuksen mukaisena kauppahintana Kirkkonummelle maksetaan yhden (1) euron perusmaksu, minkä lisäksi yhtiö maksaa kunnalle yhtiön saamaan tukirahoitukseen ja suunnitteluvaiheen kustannusarvioon perustuvan tasausmaksun, jota koskeva laskelma on liitteenä 2. Laskelma perustuu yhtiön viimeisimpään ennusteeseen hankkeen suunnitteluvaiheen ns. jäännöskassasta, joka kaikkien suunnitteluvaiheen tulojen ja kulujen toteutumisen jälkeen jää jäljelle ja osakkaille tilitettäväksi.

Perusmaksun ja tasausmaksun yhteissumma, joka maksetaan kauppasopimuksen voimaantulopäivänä, on 108 001 euroa. Lopullinen osakkeista maksettava vastike perustuu mahdolliseen tasausmaksun tarkistukseen, joka määritetään kauppasopimuksen mukaisesti yhtiön vuoden 2027 tilinpäätöksen pohjalta.

Lisäksi kauppasopimuksessa on sovittu myyjän oikeudesta tarvittaessa tarkastaa suunnitteluhankkeen kustannuksiin liittyvää kirjanpitoaineistoa ja muuta siihen liittyvää aineistoa. Tarkastuksen yhteydessä on sitouduttava tarkastuksen aikana saatujen tietojen salassapitoon.

Länsirata Oy hankkii vastaavasti Helsingin kaupungin osakkeet 1.650.001 eurolla. Kauppahintaa tarkistetaan tarvittaessa suunnitteluhankkeen päättyessä.

Muiden Länsirata Oy:n osakkaiden päätöksiin liittyvät hallinto-oikeusprosessit huomioon ottaen kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2026 aikana tai myöhemmin. Osakkeiden myyntihinta (108 001 euroa) alittaa osakkeiden tasearvon kunnan taseessa (373 581,74 euroa), joten osakkeiden myynnistä aiheutuu kunnalle 265 580,70 euron suuruinen luovutustappio. Luovutustappio esitetään kirjattavaksi tilinpäätöksessä 2026 pysyvien vastaavien osakkeiden arvonalentumisena.

Toimivalta ja täytäntöönpano

Kirkkonummen kunnan hallintosäännön § 28 mukaisesti kunnanhallitus päättää kunnan omistamien asunto-osakkeiden ja muun hankinta-arvoltaan vähintään 100 000 euron arvoisen irtaimen myymisestä, luovuttamisesta omistusoikeuksin tai vuokraamisesta.

Kunnanvaltuuston päätöksestä on valitettu 19.1.2026 päivätyllä kunnallisvalituksella, joten se ei ole lainvoimainen. Kuntalain 143 §:n mukaan ”päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon”.

Tuomioistuin ei ole antanut kunnanhallituksen lausunnolla täydennetyin valituskirjelmän johdosta erillistä täytäntöönpanokieltoa, ja asiasta voidaan kuntalain 143 §:n mukaisesti tehdä päätös huolimatta siitä, että se ei ole lainvoimainen. Jos päätös tulee tuomioistuimessa, seuraa asian palauttaminen ja hallinto-oikeuden edellyttämät toimenpiteet. Suhteessa muihin sopimuskumppaneihin pyritään täytäntöönpano varmistamaan edellyttämällä sopimuksen voimaantulolle päätösesityksen kohdassa 3 esitettyä menettelyä. Tulkinta on, että täytäntöönpanoon ei ole estettä myöskään edellytyksellä, että valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.